

با فیلمسازان حاضر در جشنواره تهران

سینمای کوتاه برای بلندپروازی

فاطمه ذوقی‌نیا کارگردان فیلم کوتاه نرموک:

توجه به زنان فیلمساز امکانی برای پیشرفت بهتر آنهاست

فاطمه ذوقی‌نیا کارگردان فیلم کوتاه «نرموک» از آثار راه یافته به بخش «استعداد نو» چهل و یکمین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران درباره این اثر گفت: فیلم کوتاه «نرموک» به معنای «نرم و ماده» بحران هویت دخترتری نوجوان را به تصویر می‌کشد که قربانی سنت بچه‌پوشی (پسرانه‌پوشی) شده است. انگیزه من برای ساخت این فیلم از آنجا شروع شد که با سوژه واقعی این سنت مواجه شدم. پس از آن، مطالعه کتاب «دختران زیرزمینی کابل» نوشته جنی نوردبرگ به من دید عمیق‌تری نسبت به این پدیده داد و من را ترغیب کرد که این داستان را از دریچه‌های روانشناسانه و انسانی به تصویر بکشم.

وی با اشاره به مهم‌ترین ویژگی فنی یا محتوایی فیلمش مطرح کرد: مهم‌ترین ویژگی فیلم «نرموک» روایت موضوعی است که کمتر به آن پرداخته شده است. از نظر فنی، نمایش دقیق و هنرمندانه کشمکش‌های درونی شخصیت اصلی و بحران هویت او، چالش بزرگی بود که با توجه دقیق به میزانشن و خلق تصاویری زیبا و تأثیرگذار، توانستم این بحران را به تصویر بکشم. همچنین، بازی‌های درخشان بازیگران و فضاسازی دقیق و واقعی باعث شد که بیننده عمیقاً با داستان ارتباط برقرار کند و باورپذیری آن افزایش یابد.

ذوقی‌نیا عنوان کرد: این اولین تجربه حضور من در جشنواره فیلم کوتاه تهران است و باید بگویم که احساس غرور و افتخار می‌کنم که با اولین فیلمم توانستم در این جشنواره شرکت کنم. بدون شک این حضور برای من تجربه‌ای ارزشمند و بی‌نهایت آموزنده خواهد بود.

این کارگردان توضیح داد: برای من، به عنوان یک فیلمساز جوان، هنوز مسیرهای ناشناخته و موضوعات زیادی برای کشف و چالش وجود دارد. در آینده، قصد دارم فیلم‌هایی با ایده‌های خلاقانه‌تر و نگاهی نو به موضوعات بسازم و با پرداخت هنرمندانه‌تر به این ایده‌ها، مسیر خود را در این عرصه پرچالش هموارتر کنم. وی عنوان کرد: پیش از اینکه وارد عرصه فیلمسازی شوم، همواره

بزرگ‌ترین رویداد سینمایی این روزهای کشور، در پایتخت در حال برگزاری است. جشنواره فیلم کوتاه تهران که حالا هر ساله رکوردهای خود را می‌شکند و این بار توانسته پذیرای بیش از ۱۳ هزار فیلم یعنی دو برابر ظرفیت ار سال شده دوره قبلی از ۱۵۰ کشور جهان باشد، آماری درخور توجه استانداردهای جهانی برای یک رویداد در حوزه فیلم کوتاه محسوب می‌شود. فیلم کوتاه در ساختار فیلمسازی، شالوده‌زیربنایی فیلمسازان محسوب می‌شود و به همین دلیل، از اهمیت بسزایی برخوردار است. در فیلم کوتاه است که فیلمساز، تمرین فیلم ساختن می‌کند و می‌آموزد که محتوا را در یک بازه زمانی کوتاه به سرانجام رسانده و حرف خود را بزند. این تمرین در شکل فنی، ابعاد بزرگ‌تری نیز پیدا می‌کند و به فیلمساز آموزش می‌دهد تا فیلم بلند ساختن را مشق کند. با توجه به تعدد فیلمسازان کوتاه، جایگاه جشنواره فیلم کوتاه تهران، طبیعتاً از اهمیت بالایی برخوردار است. این جشنواره، مهم‌ترین آوردگاه برای رقابت در حوزه فیلم کوتاه است که فیلمسازان، محک خوبی می‌خورند و عبار تکنیکال آنها مشخص می‌شود. بسیاری از فیلمسازان بزرگ کشور مان رقابت فیلمسازی خود را با جشنواره فیلم کوتاه آغاز کردند و در ادامه موفق شدند تا به یکی از صاحب‌سبک‌ترین فیلمسازان سینمای ایران تبدیل شوند. در ادامه گفت‌وگو‌هایی با نسل جدید کارگردانان فیلم کوتاه حاضر در جشنواره ۴۱ فیلم تهران را درباره آثارشان و این رویداد مورد تأیید آکادمی اسکار می‌خوانید.

من احساس کردم اکنون باید این جهان خیالی را به تصویر بکشم. کمی هم خطرناک بود زیرا تاکنون تصویر این جهان خیالی در سینمای ما وجود نداشت. تکنولوژی آن وجود داشت اما همه می‌ترسیدند سمت این حرکت بروند. این کارگردان درباره استفاده از هوش مصنوعی در یکی از پلان‌ها بیان کرد: ما در یک پلان تصاویر ذهنی این فرد را که با هنرمندان معروف فرانسه صحبت می‌کند، به تصویر کشیدیم بدین صورت که هنرپیشه‌های داخل عکس و پوستر تبدیل به آدم‌های واقعی شدند. ما برای ۲۰ درصد ساخت این پلان از هوش مصنوعی استفاده کردیم. در این صحنه ما بازیگر واقعی آوردیم و با طراحی لباس و گریم همه چیز را نزدیک به چهره افراد واقعی کردیم. در نهایت برای رسیدن به کلیتی از شباهت از هوش مصنوعی، دیپ فیک و ویژوال استفاده کردیم. وی با اشاره به اینکه سینمای کوتاه محلی برای بلند پروازی است، درباره ساخت یک فیلم کوتاه ملودرام گفت: ما در سینمای بلند فشار زیادی را تحمل می‌کنیم که نکنند فیلم خوب از آب در نیاید، بودجه هنگفتی به یک فیلم اختصاص داده می‌شود و قطعاً افراد نگران بازگشت سرمایه هستند و ریسک نمی‌کنند اما در سینمای کوتاه مجال ریسک و بلندپروازی دارید. به هر کسی بگویید که می‌خواهم با بازیگر شرایط خاص یا سندروم دان یک فیلم بلند بسازم به شما می‌گویند که بیچاره شدی! اما در فیلم کوتاه با خودت می‌گویی من با پژوهش و تجربیات قبلی این کار را می‌کنم.

این کارگردان یادآور شد: ما با حمایت انجمن سینمای جوانان این فیلم را ساختیم اما بودجه بسیار محدودی داشتیم و این بودجه برای پیش‌تولید یک کار معمولی هم کافی نبود. البته بچه‌های انجمن هم حق دارند زیرا در سال تعداد زیادی پروژه را حمایت می‌کنند و نمی‌توانند برای همه بودجه قابل توجهی در نظر بگیرند. ما «بدرود پاریس» را با بودجه شخصی و با همکاری دوستان عزیزمان ساختیم که برخی از آن‌ها حتی دستمزد دریافت نکردند.

شهبازی درباره موسیقی فیلم «بدرود پاریس» توضیح داد: تمام موسیقی این کار توسط آقای پیمان عدالت ساخته شده بود و تنها موسیقی تیتراژ پایانی مانتخابی و یک موسیقی کلاسیک معروف بود.

مخاطب و دوست‌دار جدی فیلم کوتاه بودم. حالا که خودم نیز در این عرصه فعال هستم، تماشای آثار دوستان و همکارانم در جشنواره برای من فرصتی بی‌نظیر است تا از نگاه و تجربه آن‌ها بهره ببرم و از هر فیلم به عنوان درسی بزرگ و الهام‌بخش استفاده کنم.

ذوقی‌نیا با اشاره به انتظارش از جشنواره فیلم کوتاه تهران مطرح کرد: حمایت از فیلمسازان مستقل، به ویژه آن‌هایی که بدون حمایت نهادهای دولتی و با هزینه‌های شخصی فیلم می‌سازند، باید در اولویت قرار گیرد. همچنین توجه بیشتر به کارگردانان شهرستانی و به‌ویژه زنان فیلمساز که با چالش‌های خاص و متفاوتی روبرو هستند، می‌تواند به این افراد فرصت‌های بیشتری برای پیشرفت دهد.

محمدابراهیم شهبازی کارگردان فیلم کوتاه بدرود پاریس:

مهاجرت همواره دغدغه شخصی من بوده است

محمدابراهیم شهبازی کارگردان فیلم کوتاه «بدرود پاریس» گفت که این فیلم جهان خیالی بچه‌های سندروم دان را به نمایش گذاشته است. محمدابراهیم شهبازی نویسنده و کارگردان فیلم کوتاه «بدرود پاریس» که در بخش سینمای داستانی چهل و یکمین جشنواره فیلم کوتاه تهران حضور دارد، عنوان کرد: این فیلم در اصل قبل از اینکه رئالیسم جادویی در آن شکل بگیرد یک داستان ساده درباره مهاجرت بود. مهاجرت همواره دغدغه شخصی من بوده است و بر همین اساس ما سوژه پدر و پسر را داشتیم که می‌خواستند مهاجرت کنند. ابتدا احساس کردم که این داستان خیلی رئال است و ما مشابه آن را زیاد تماشا کرده‌ایم. برای متفاوت شدن قصه یکی از شخصیت‌های اصلی فیلم را یک فرد مبتلا به سندروم دان قرار دادم و بر این مبنا فضای کار کاملاً متفاوت شد.

وی درباره جهان متفاوت افراد سندروم دان گفت: من به واسطه مستندهایی که کار کرده بودم سندروم دان‌ها را خیلی خوب می‌شناختم و اساساً فضای ذهنی من همواره فانتزی بوده است. این بچه‌ها جهان خیالی متفاوتی دارند که ما آن جهان را درک نمی‌کنیم.